

- המבקשים:**
1. חג'ג',
ת"ז מס'
 2. חג'ג',
ת"ז מס'
 3. **אם תרצו, ציונות להיות או לחדול,**
ע"ר מס' 580471662,
באמצעות עו"ד בן ציון אדורם,
מרחוב ז'בוטינסקי 33, רמת גן 5251107,
טל': 03-7527707. פקס': 03-5756629,
דואר אלקטרוני ben@adoram-law.co.il.

- נגד -

- המשיבים:**
1. מאשור (העורר 1, בעל אחותו למחצה של המחבל פאדי אלקנבר);
 2. מאשור (העורר 2, בנה של אחותו למחצה של המחבל פאדי אלקנבר);
 3. מאשור (העוררת 3, אחותו למחצה של המחבל פאדי אלקנבר);
 4. המוקד להגנת הפרט מיסודה של לוטה זלצברגר;
ארבעתם באמצעות עו"ד בנימין אחסתרובה,
מרח' אבו עוביידה 4, ירושלים,
טל': 02-6283555, פקס 02-6276317,
דואר אלקטרוני b.agsteribbe@hamoked.org.il

מדינת ישראל, רשות האוכלוסין וההגירה,

**משיבה
פורמלית:**

באמצעות הלשכה המשפטית,
טל': 02-5489888, פקס 02-5489886,
דואר אלקטרוני ararimJM@piba.gov.il

בקשה להצטרף להליך כבעל דין

המבקשים מבקשים בזאת מבית הדין הנכבד להצטרף להליך כבעלי דין, בכדי שיוכלו להצטרף למדינה ולהשיב לעתירה בקולם של ההורים השכולים, כדלהלן:

חלק ראשון - תיאור בעלי הדין

1. ביום 8.1.17 סמוך לשעה 15:13, נהג פאדי אל-קנבר, תושב ג'יבל מוכאבר שבמזרח ירושלים בן 27, במשאית שהייתה בבעלותו, מכיוון רחוב על"ר לטיילת ארמון הנציב הסמוכה לגיבל מוכאבר. הוא נסע לאורך טיילת ארמון הנציב, וכשהבחין בקבוצת חיילים יורדת מאוטובוס שעצר בצד הדרך, הגביר את המהירות ופגע בהם. לאחר מכן נסע לאחור, הסתובב, ודהר שוב לעבר קבוצת החיילים. שני צוערים מבה"ד 1 ושני מורי דרך אזרחיים שנכחו במקום ירו בנהג ברגע שהבינו שמדובר בפיגוע, והמשאית נבלמה. לוחמי אש שהגיעו לזירה חילצו באמצעות עגורן שלושה לכודים מתחת למשאית.

2. בדריסה נרצחו קצינה, שתי צוערות וצוער, ונפצעו ארבעה חיילים – שלושה באורח קשה ואחד באורח בינוני-קשה. החיילים כולם היו קבוצה של צוערים בבה"ד 1 ומפקדיהם, שהיו בפעילות חינוכית כחלק מסדרת חינוך.
3. אחת משתי הצוערות שנרצחו בפיגוע היא סג"מ שיר חגי' ז"ל. המבקשת 1 והמבקש 2 הינם אמה ואביה של סג"מ שיר חגי' ז"ל, העותרים להצטרף כמשיבים לעתירה על מנת שקולם של ההורים השכולים ועמדתם ישמעו ויובאו בחשבון במסגרת השיקולים שישמשו בסיס להחלטה בעתירה דנן.
4. המבקשת 3 היא עמותה שמטרותיה העיקריות הן לפעול להתחדשות השיח, ההגות והאידיאולוגיה הציונית בחברה בישראל וליצירת הגות, תודעה ציונית בחברה הישראלית. חלק מרכזי מפעילותה של התנועה מוקדש למאבק בתופעת הדה-לגיטימציה של מדינת ישראל ולמתן מענה לתופעות פוסט ציוניות ואנטי ציוניות. העמותה מבקשת להצטרף הן כארגון המסייע להורי שיר חגי' בהצגת עמדתם, והן כמשיב בפני עצמו, היינו – כעמותה ציבורית אשר מבקשת להשמיע את עמדתו של הציבור אותו היא מייצגת.
5. המשיבים לבקשה זו הינם העותרים 1-4 בעתירה המקורית. העותרים 1-3 הם קרובי משפחתו של המחבל פאדי אל קנבר (אחותו למחצה, בעלה ובנה); העותרת 4 היא עמותה שמטרתה להגן על הפרט, ובלבד שהפרט הזה הינו פלסטיני; מפני שכך מתארת העמותה את מטרותיה באתר האינטרנט שלה:
- המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר הוא ארגון **זכויות אדם** שהוקם במטרה לסייע ל**פלסטינים** הנמצאים תחת הכיבוש הישראלי, הפוגע פגיעה קשה ומתמשכת בזכויותיהם. המוקד פועל לאכיפת הסטנדרטים והערכים המעוגנים במשפט ההומניטארי הבינלאומי ובמשפט זכויות האדם הבינלאומי.
- המוקד הוקם בשנת 1988 על רקע אירועי האינתיפאדה הראשונה. בעת הקמתו נועד הארגון לטפל ב**פלסטינים** שנפגעו מ"מדיניות העצמות השבורות"; ונקרא אז "המוקד לתלונות נפגעי אלימות". משהחלו **פלסטינים** תושבי השטחים הכבושים – ירושלים המזרחית, הגדה המערבית ורצועת עזה – לפנות למוקד בבעיות נוספות, החל הארגון לטפל בתחומים נוספים של הפרת זכויות אדם: זכויות כלואים; מעמד בירושלים המזרחית ובשטחים; הגבלות על חופש התנועה; אלימות כוחות הביטחון ומתנחלים כלפי **פלסטינים**; הריסות בתים עונשיות ועוד.
- כיום מתמקד טיפולו של המוקד בנושאים הבאים:
- מעמד בירושלים המזרחית – איחוד משפחות; רישום ילדים במרשם האוכלוסין; השבת מעמד שנשלל; הסדרת מעמד למחוסרי מעמד.
- חופש תנועה – הסרת מניעה על יציאה לחו"ל; כניסה לעזה לישראלים הנשואים לתושבי הרצועה ול"מקרים הומניטאריים"; מעבר בין עזה לגדה ולהיפך; כניסה ל"מרחב התפר"; הסרת מחסומים וחסומים.
- זכויות כלואים – איתור מקום הימצאם של עצורים וכלואים; הסדרת ביקורי משפחות אצל כלואים; תנאי כליאה; עינויים והתעללות במעצר ובחקירה.
- הריסות בתים עונשיות.
- החזרת גופות של **פלסטינים** למשפחות לקבורה.
6. המשיבה הפורמלית היא רשות האוכלוסין וההגירה של מדינת ישראל. היא מוגדרת בפסקת פרטי הצדדים כמשיבה פורמלית מפני שעל פני הדברים צירופם של המבקשים כבעלי דין אינו פוגע בזכויותיה או בסעדים המבוקשים על ידיה;
7. לא רק שצירוף המבקשים אינו פוגע בזכויותיה של המשיבה הפורמלית, אלא שצירוף המבקשים להליך עשוי אף לסייע לסעדים המבוקשים על ידי המדינה שכן בסופו של דבר, המבקשים עותרים להצטרף להליך **כמשיבים**, כלומר – להצטרף לצד של המדינה. לפיכך מתוארת המדינה בהליך זה כמשיבה פורמלית.

8. נוסף ונאמר כי למיטב ידיעת המבקשים ובאי כוחם, המדובר בבקשה תקדימית אשר טרם נדונה בעבר.

חלק שני - הטיעון הפרוצדוראלי

9. בית דין נכבד זה הוקם מכוח ס' 13 י"א (א) לחוק חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 – להלן "החוק".

10. סדרי הדין של בית דין נכבד זה נקבעו בס' 13 י"ט (א) לחוק (רקע אפור מסמל ציטוט):

13 י"ט. (א) בית הדין לביקורת משמורת יקבע את סדרי עבודתו ודיוניו במידה שלא נקבעו לפי חוק זה.

11. החוק ("חוק זה") **אכן קבע** את סדרי עבודתו של בית הדין, בס' 13 כ 2 (א), בכך שהחיל את הוראות סדרי הדין לפי חוק בתי דין מינהליים:

13 כ 2. (א) ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992 (בסעיף זה – חוק בתי דין מינהליים), למעט לפי סעיפים 16, 17, 21, 22, 37 עד 39, 41, 45 ו-54, יחולו על בתי הדין, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים לפי פרק זה.

12. ס' 20 לחוק בית דין מינהליים [אשר לא הורג בס' 13 כ 2 (א)] קובע כי –

20. ככל ענין של סדרי דין שאין לגביו הוראות בחוק זה או בחיקוק אחר, ינהג בית הדין בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק.

13. בחוק בתי דין מינהליים אין הוראה לגבי הצטרפות בעל דין הרואה עצמו כבעל דין נחוץ, אולם יש הוראה בחיקוק אחר – בתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד 1984, שהן בבחינת Lex Generalis הן לגבי חוק בתי דין מינהליים והן לגבי חוק הכניסה לארץ.

14. תקנה 24 לתקנות סדר הדין האזרחי קובעת כי –

24. ככל שלב משלבי הדיון רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשת אחד מבעלי הדין או בלא בקשה כזאת ובתנאים שייראו לו, לצוות על... הוספת שמו של אדם שהיה צריך לצרפו כתובע... או שנוכחותו בבית המשפט דרושה כדי לאפשר לבית המשפט לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה.

15. המשמעות היא, שתקנה 24 לתקנות סדר הדין האזרחי נקלטה לתוך סדרי הדין בבתי דין מינהליים מכוח ס' 20 לחוק בתי דין מינהליים, ולכן נקלטה גם לתוך סדרי הדין בבית דין נכבד זה, מכוח ס' 13 כ 2 (א) לחוק – סעיף המחיל אל תוך חוק הכניסה לארץ את הוראות ס' 20 לחוק בתי דין מינהליים.

16. על כן, לבית דין נכבד זה מסורה הסמכות על פי חוק, לצוות על הוספת שמו של אדם שצריך לצרפו כתובע, או שנוכחותו בבית המשפט דרושה כדי לאפשר לבית המשפט לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות.

חלק שלישי – הדיון המהותי

17. הקריטריונים לצירוף בעל דין נקבעו בתקנה 24 לתקסד"א במונחים מעט מופשטים: "שהיה צריך לצרפו כתובע... או שנוכחותו בבית המשפט דרושה כדי לאפשר לבית המשפט לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה". מיהו אותו אדם "שהיה צריך לצרפו", ומה הוא הקריטריון ל"צריך לצרפו"? מתי "נוכחותו נדרשת לשם היעילות והשלמות", ומהי ההגדרה של "יעילות ושלמות"?

18. התקנות אינן נותנות מענה לשאלות אלה, והתשובה לכך ניתנה בפסיקה נרחבת.

19. מתוך הפסקה הנרחבת נביא פסק דין אחד של בית המשפט העליון, הנחזה כמסכם את ההלכה בעניין הקריטריונים לצירוף בעל דין - רעא (עליון) 9572/06, **שירותי בריאות כללית ואח' נ' ליאון קורלנד ואח'** (ההדגשות אינן במקור):

בע"א 94/80 ברנר נ' פתוח יהודה בע"מ, פ"ד לח(2) 164 (1984) נקבע כי תנאי לקבלת בקשה לצירוף תובע נוסף על פי תקנה 24 הוא שניתן היה לצרפו כתובע מלכתחילה (בהתאם להוראות תקנה 21 לתקנות סדר הדין שעניינה צירוף תובעים לפני הגשת התביעה) ושעומדת לו עילת תביעה נגד הנתבעים.

תקנה 21 לתקנות סדר הדין האזרחי מתירה לצרף בחזקת תובעים את "כל הטוענים לזכות סעד" בשל מעשה אחד או עסקה אחת או סדרה אחת של מעשים או עסקאות או כתוצאה של אחד מאלה, ושאלו הגישו תובענות נפרדות הייתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית.

...

6. נעיר כי אחד השיקולים החשובים בבירור בקשה לצירוף צד הינו שאלת היעילות הדיונית. במסגרת זו יובאו בחשבון, בין יתר הנתונים, המועד בו הוגשה הבקשה והשלב אליו הגיע ההליך. אף שתקנה 24 קובעת כי ניתן לצרף בעל דין בכל שלב משלבי הדיון, בית המשפט עשוי לדחות בקשת צירוף שהוגשה באיחור ושקבלתה תכביד על ניהול ההליך (ראו, ע"א 570/90 אדימר השקעות ופיננסים (1985) נ' קפלן (לא פורסם, 1990)).

20. הווה אומר: בעל דין נדרש שנוכחותו תתרום ליעילות הדיון הינו בעל דין אשר –

20.1. טוען לזכות סעד;

20.2. בשל מעשה אחד או תוצאה של אותו מעשה אחד;

20.3. שאילו היה מגיש תובענה נפרדת היתה תובענה זו מעוררת שאלה משותפת לתובענה אליה הוא

מבקש להצטרף, ושאלה משותפת זו יכולה להיות הן משפטית והן עובדתית;

20.4. ובקשתו להצטרף מוגשת בשלב כזה אשר אינו גורם לסרבול הדיון.

21. בית המשפט העליון הוסיף והרחיב את גבולות תקנה 24, באומרו ברעא (עליון) 2228/15, ג"י.טי.אס. פאוור

סלושנס לימיטד ואח' נ' נתיבים דרום בע"מ ואח' את הדברים הבאים:

הספרות המשפטית הכירה בחשיבותה של תקנה זו לשם ניהול תקין ויעיל של הדיון המשפטי. יש שראו בה חלק מהתעצמות ההכרה בזכות ההשתתפות בהליך המשפטי, באופן של מעבר מתפיסת ההליך באופן אדברסרי קלאסי המצוי תחת שליטת הצדדים, לתפיסה חלופית הרואה את ההליך כבעל השפעה על קהלים רחבים, ונותנת לשופט כוח רב בניהולו. כמו כן היו שסברו כי סמכות זו מועילה לקידום זכות הגישה לערכאות ולשוויון דינוי בין בעלי הדיון (יששכר רוזן צבי, ההליך האזרחי 101,154 (2015)).

...

תקנה 24 לתקנות איננה מכוונת למניעת ריבוי משפטים, אלא לאפשר פסיקה יעילה ושלמה בתובענה העומדת לבירור...

מקרים נפוצים להכרעה כי נוכחותו של אדם דרושה כבעל דין הם למשל כאשר... אם לא יצורף הצד השלישי להליך כבעל דין, תקופח זכותו-שלו או של בעלי הדיון הקיימים, בשל העובדה כי לא נשמע קולו.

22. אם כן, ההרחבה שמרחיב בית המשפט העליון את הקריטריונים שפורטו לעיל הינה שבית המשפט ייטה

יותר להיענות לבקשה להצטרף להליך, כאשר להליך עשויה או עלולה להיות השפעה על קהלים רחבים, החורגים מגדר בעלי הדיון הרשומים בהליך, ולמניעת קיפוח זכותו של אדם להשתתף בהליך המשפטי ולהשמיע את קולו.

23. מן הכלל אל הפרט:

24. במקרה דנן, מדובר במעשה עובדתי אחד (אשר כל שאר העובדות הנצרכות לענייננו נגזרות ממנו) – הוא

מעשה הדריסה של קציני וצוערי קורס קצינים ביום 8.1.17 על ידי המחבל פאדי אל קנבר, ובאופן ספציפי – מעשה הדריסה ורציחתה של הצוערת שיר חגי' ז"ל;

25. הסעד אליו יעתרו המבקשים דנן אם וכאשר תאושר בקשתם להצטרף להליך הוא אותו סעד שעותרת לו

המדינה – הסעד של שלילת היתרי השהייה של המשיבים 1-3 לבקשה זו (הם העותרים 1-3 בעתירה הראשית שבקשה זו מוגשת בגדרה);

26. אותו סעד, אכן, אלא שכמובן נימוקי המבקשים הינם שונים מנימוקיה של המדינה, באשר מדרך הטבע

המדינה שוקלת שיקולים של ציבור, והוריה של שיר חגיגי ז"ל מבקשים (וככל הידוע למבקשים – לראשונה בישראל אי פעם) להשמיע בדיון את קולם ואת דברם של האינדיבידואלים הנפגעים, כדי שבית הדין יביא גם אותם במכלול שיקוליו בהחלטתו בעתירה;

27. הואיל והעובדות בבסיס עילתם של המבקשים הינן זהות לעובדות שבבסיס העתירה, והסעד הוא זהה, אזי מטבע הדברים יש חפיפה רבה, אם לא זהות מלאה, גם **בשאלות המשפטיות שתהיינה משותפות** למשיבים בעתירה (מדינת ישראל והמבקשים דנן) אם וכאשר יתיר בית הדין את צירופם של המבקשים;

28. אין ספק כי הליך שבו נדונה שאלת שלילת היתר שהייה של קרובי מחבלים הינו הליך שהינו **"בעל השפעה על קהלים רחבים"** (כדברי כב' השופט העליון סולברג בעניין נתיבים דרום שצוטט לעיל) ולמעשה – הינו הליך שהוא בעל השפעה על הקהל הרחב ביותר האפשרי – **כל ציבור הנפגעים הפוטנציאליים** מאירוע טרור פלסטינאי עתידי: יהודים וערבים, יהודים מוסלמים ונוצרים; אזרחים, תושבים ותיירים; כל אדם שעלול להפגע מאירוע טרור פלסטינאי, הוא חלק מהקהל הרחב שלהליך דנן יש השפעה עליו;

29. זאת מפני ששלילת היתר שהייה יש בה **כדי להוות הרתעה עתידית** כלפי מחבלים בפוטנציאל השוקלים האם להוציא את מחשבותיהם מהכוח אל הפועל, ולכן החלטה שתאשר את שלילת היתרי שהייה **עשויה למנוע את אירוע הטרור הבא** ולהפחית באופן כללי את מספר אירועי הטרור – דבר שללא ספק יתרום לרווחת **כל החיים בארץ הזו**, ללא שום הבדל ביניהם משום סוג שהוא.

30. מיותר לציין כי הבקשה מוגשת בשלב מוקדם ביותר, וכאשר על פני הדברים, לא נדרש מצד העותרים שום שינוי בכתבי הטענות שלהם.

חלק רביעי – "זכות העמידה" של המבקשת 3, עמותת אם תרצו

31. מבקשת 2 הינה תנועה חוץ פרלמנטארית שהוקמה בשנת 2006 ומבקשת להצטרף להליך דנן כעותרת ציבורית.

32. בטרם ינמק הח"מ את חשיבותה של משיבה 2 להצטרפות להליך דנן, מן הראוי לסקור ולו במקצת את הרקע לזכות עמידה ואת חשיבותה.

33. בעבר הושפע בית המשפט רבות מהמשפט האנגלי ועל כן בשנות ה-50 התאפיינה פסיקתו בגישה פורמליסטית הדורשת הוכחת זכות עמידה. זכות העמידה דאז דרשה מעותר להראות אינטרס אישי ומיוחד בעניין המועלה על ידו כתנאי לדיון בעתירתו. שכן לפי הגישה זו תפקידו של ביהמ"ש בעבר היה להכריע בסכסוך פרטי בין מי שנפגע באופן מיוחד ממשי וישיר ובין הרשויות הציבוריות. ראה בעניין זה בג"ץ 49/90, **נוחימובסקי נ' שר המשפטים ואח'**, פ"ד ג 4; בג"ץ 70/40, **בקר נ' שר הבטחון ואח'**, פ"ד כד (1) 238; בג"ץ 448/81, **רסלר נ' שר הבטחון**, פ"ד לו (1) 81;

34. אלא שבשנות ה-80 החלה להתפתח גישה **חלופית** העומדת בניגוד לגישה אשר הובאה לעיל, ואשר עיצבה מדיניות של דלת פתוחה כלפי עותרים המצביעים על פגיעה של ממש בעניין רלוונטי לשמירת עקרונות של שלטון החוק. על פי גישה זו בית המשפט רואה כעת את עצמו כמי שתפקידו אינו מתמצה בישוב סכסוכים אלא "כאורגן ממלכתי החייב לתרום את חלקו להשלמת שלטון החוק" (ראה בג"ץ 80/217 **סגל נ' שר הפנים**). בהקשר זה ראוי לציין כי הכרה בזכות העמידה של "עותרים ציבורים" כללה זרמים שונים בהם ח"כים וארגונים נעדרי זהות פוליטית אשר ביקשו לקדם ערכים ונושאים שונים.

יפים לעניין זה דבריה של כב' השופט א' פרוקצ'יה בבג"ץ 651/03 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה** (האזכורים הרבים הושמטו לנוחות הקריאה):

בית המשפט בהלכה פסוקה **הרחיב עד מאד את זכות העמידה של העותר הציבורי**. הוא עשה כן מקום שמדובר בענין בעל אופי ציבורי שיש לו נגיעה לקידומו של שלטון החוק, לאכיפתם של עקרונות חוקתיים,

ומקום שמתבקשת התערבות כדי לתקן פגם מהותי בפעולת המינהל הציבורי, [ולכן] מעמדו של העותר הציבורי הוכר גם מקום שהוא אינו יכול להצביע על נגיעה אישית ישירה או על פגיעה אישית בו. קביעת המדיניות בנושא המעמד הושפעה במידה רבה על ידי תפיסות היסוד הערכיות והמהותיות בדבר תפקיד הביקורת השיפוטית על מערך הרשויות במדינה. הרחבת המעמד היא חלק מתפיסה רחבה הרואה את תפקידו של בית המשפט לא רק כמכריע בסכסוך בין צדדים אלא גם כמופקד על שמירת שלטון החוק, גם כאשר תפקיד זה אינו כרוך בהכרעה בסכסוך בין שני צדדים: "על בית משפט בחברה דמוקרטית מוטל התפקיד לשמור על שלטון החוק. משמעות הדבר הינה, בין השאר, שעליו להשליט את החוק ברשויות השלטון ועליו להבטיח כי השלטון פועל כחוק"; וכך הוכר מעמדו של עותר ציבורי בנושאים שונים בעלי חשיבות ציבורית כללית הקשורים לשלטון החוק במובנו הרחב ולעניינים בעלי אופי חוקתי גם מקום שאין לו אינטרס אישי ישיר בנושא הדיון.

35. לא מיותר להוסיף למען שלמות התמונה המוצגת לעיל, כי בצד הרחבתה של זכות העמידה נקבע סייג (להלן – "הסייג") בפסיקה הקובע כי בכל מקום שבו עתירה תוקפת מעשה מינהלי הפוגע בזכות או באינטרס של אדם מסוים ואותו אדם נמנע מלעתור לבית המשפט אזי ביהמ"ש עשוי שלא להכיר בזכות העמידה של העותר הציבורי, גם אם העניין שהעותר הציבורי מבקש להביא בפני ביהמ"ש הוא בעל חשיבות ציבורית כללית.

36. מן הכלל אל הפרט: נראה בעניינו כי מבקשת 3 עונה על הגדרת "עותר ציבורי" שכן עמותת אם תרצו מבקשת לשפר את איכות השלטון ולהגביר את הפיקוח השיפוטי המהותי על מעשי המנהל הציבורי. בנוסף, עמותת אם תרצו מלווה זה זמן רב משפחות שכולות במטרה להביא את קולן לציבור הרחב ומערכת מקבלי ההחלטות, ולכן היא מתאימה במיוחד להיות העותר הציבורי והמסייע הראוי לעותרים הפרטיים במקרה דנן.

37. באופן ספציפי, כל מעשה טרור חבלני הוא פגיעה בשלטון החוק בכלל, ועבירה על חוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016, בפרט.

38. אם אין מחלוקת שכל פיגוע טרור חבלני (ועל אחת כמה וכמה פיגוע שתוצאתו רצח כמו במקרה דנן) הוא פגיעה בשלטון החוק ועבירה על החוק, אזי גם לא יכולה להיות מחלוקת שכל סנקציה שתמנע פיגוע עתידי היא סיוע לשלטון החוק; כך שבהצטרפותה כעותר ציבורי מבקשת עמותת אם תרצו לקדם את שלטון החוק ולסייע לו.

39. לא זו בלבד, אלא שהעמותה כעותר ציבורי מבקשת להצטרף יחד עם הנפגעים הישירים (המבקשים 1 ו-2, מירב והרצל חגי', הוריה של הצוערת שיר חגי' ז"ל) ולכן לא חל הסייג שתואר בפסקה הקודמת.

40. נסכם עד כאן: זכות העמידה הורחבה לעותר ציבורי, ובלבד שהוא אינו פועל בשם עצמו בלבד, אלא מצטרף אל העותר שאינו ציבורי, שהוא זה שעלול להיות הנפגע הישיר מתוצאות העתירה.

חלק חמישי – צירוף המבקשת 3, עמותת אם תרצו, מקדם את השוויון הדיוני בין בעלי הדיון

41. באשר למבקשת 3, עמותת אם תרצו, הרי שאצלה מתקיים גם קריטריון נוסף – הקריטריון של "לקידום זכות הגישה לערכאות ולשוויון דיוני בין בעלי הדיון" שאף אותו ציין כב' השופט העליון סולברג בפ"ד נתיבי הדרום הנ"ל; ונפרט:

42. כידוע, זכות השוויון היא מזכויות האדם החשובות ביותר והוכרה כזכות יסוד בישראל כבר במגילת העצמאות שבה נאמר –

מדינת ישראל תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות.

43. כמו כן, בבג"ץ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת עמד כב' השופט א' לוי על חשיבות

הזכות לשוויון כדהלן :

השוויון הוא אבן יסוד ביחסים בין פרט לפרט בחברה ; הוא מהותי ליחס שבין העדות והקהילות השונות בין לבין עצמן ; הוא מתגלם בעקרון החוקתי הנוגע בכבוד האדם כפרט. הוא מהווה נדבך חיוני למשטר דמוקרטי בראייה חברתית כוללת.

44. ואכן, ברוח דברי מגילת העצמאות ופסיקת בתי המשפט, נחקקו במהלך שנות קיומה של מדינת ישראל חוקים ספציפיים במגוון תחומים העוסקים בשוויון, כגון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988 ועוד.
45. ושוב – מן הכלל אל הפרט :
46. מקדמת דנא מקובלת בבית דין נכבד זה כדבר המובן מאליו, פרקטיקה לפיה עותרים פלסטינאים מגיעים לבית הדין כאשר **יחד איתם רשומה כעותרת** גם עמותת המוקד להגנת הפרט, אשר כפי שכבר צוטט מתוך אתר האינטרנט שלה, שמה לה למטרה "לסייע לפלסטינים הנמצאים תחת הכיבוש הישראלי";
47. כלומר – עמותת המוקד מצטרפת לעתירות כעותרת **על מנת לסייע** למי שהם לשיטתה העותרים האמיתיים – הפלסטינאים ;
48. ואכן, גם במקרה הספציפי דנן הצטרפה עמותת "המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר" לעתירת העותרים 1-3, שהם הנפגעים הישירים. בכך סללה עמותת המוקד את הדרך לעמותת אם תרצו (המבקשת מס' 2) להצטרף להליך דנן ;
49. שכן בשים לב לעיקרון השוויון אשר חולש על ההליך דנן אין זה ראוי לאפשר לצד אחד (העותרים, במקרה דנן) לצרף עותר ציבורי המסייע לו בשעה שלצד האחר (המשיבים, במקרה דנן) לא תנתן אפשרות לצרף עותר ציבורי אף מצידו.
50. ראוי אם כן, שגם בצד המשיבים לעתירות יאפשר בית הדין הנכבד לעמותה המייצגת את עמדת המשיבים להצטרף כבעל דין, ובכך יקדם בית הדין הנכבד את הערך זכות הגישה לערכאות בכלל, ואת השיוויון הדיוני בין העותרים והמשיבים בפרט – עמותה מסייעת בצד העותרים, ועמותה מסייעת בצד המשיבים.

סיכום

51. לאור כל האמור לעיל, ובפרט לאור הקריטריונים ליישום הוראות תקנה 24 לתקנות סדר הדין האזרחי, החלה על חוק הכניסה לארץ דרך ה"צינור" של ס' 20 לחוק בתי הדין המינהליים, מתבקש בית הדין הנכבד להתיר את צירופם של המבקשים 1-3 כמשיבים.
52. לכל המבקשים שאלות זהות שבעובדה ובמשפט עם העתירה הראשית, וסעד משותף עם המשיבה – מדינת ישראל, הגם שאין בהכרח חפיפה בין הנימוקים של המשיבים השונים ;
53. המבקשים 1-2 הם נפגעים (פוטנציאליים) ישירים מתוצאות העתירה ; המבקשת 3 היא עותר ציבורי שבא הן כדי לסייע למבקשים הפרטיים (בדומה לעמותת המוקד הבאה לסייע לעותרים הפרטיים), והן כדי לייצג את האינטרס הציבורי.
54. במקרה של המבקשת 3 בבקשה דנן, יש טעם נוסף להתיר את הצטרפותה והוא טעם השיוויון, לאור העובדה שבצד העותרים כבר הצטרף לעותרים הפרטיים עותר ציבורי – עמותת המוקד.
- מן הדין ומן הצדק להעתר לבקשה.

בן-ציון אדורס, עו"ד
בן ציון אדורס, עו"ד

חן ספדאל, עו"ד